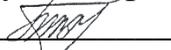

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Тетяна ВОРОНЬКО-НЕВІДНИЧА

30 серпня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова фахова навчальна дисципліна)

СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

освітньо-професійна програма **Бізнес-адміністрування**

спеціальність **073 Менеджмент**

галузь знань **07 Управління та адміністрування**

ступінь вищої освіти: **магістр**

інститут **Навчально-науковий інститут економіки, управління,
права та інформаційних технологій**

Робоча програма обов'язкової фахової навчальної дисципліни «Стратегічний менеджмент» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Бізнес-адміністрування спеціальності 073 Менеджмент

Мова викладання державна.

Розробник: Федірець Олег, доцент кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної, к.е.н., доцент

Розробник

Олег ФЕДІРЕЦЬ

Схвалено на засіданні кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної протокол від 30 серпня 2021 року № 1.

Затверджено завідувачем кафедри

30 серпня 2021 року

Тетяна ВОРОНЬКО-НЕВІДНИЧА

Погоджено гарантом освітньої програми Бізнес-адміністрування

30 серпня 2021 року

Дмитро ДЯЧКОВ

Робоча програма схвалена науково-методичною радою спеціальності Менеджмент

протокол від 30 серпня 2020 р. № 1

Голова науково-методичної ради

спеціальності «Менеджмент»

Тетяна САЗОНОВА

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма	Заочна форма
	073МЕН_мд_2021[8] (БА)	073МЕН_мз_2021 [8] (БА л.н.)
Загальна кількість годин	105	
Кількість кредитів	3,5	
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова	
Рік навчання (курс)	1	1
Семестр	2	1, 2
Лекції (годин)	22	10
Практичні (семінарські) (годин)	14	4
Самостійна робота (годин)	69	91
в т. ч. індивідуальні завдання (контрольна робота)	-	22
Вид підсумкового контролю	екзамен	екзамен

2. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Перелік навчальних дисциплін, що передують вивченню навчальної дисципліни «Стратегічний менеджмент» освітньо-професійної програми Бізнес-адміністрування: «Методологія та організація наукових досліджень», «Управління підприємством у бізнес-середовищі», «Тайм-менеджмент», «Управління ризиками у підприємстві».

3. Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: здобування знань, розвиток здібностей, формування у майбутніх фахівців навичок і вмінь з теоретико-методологічних аспектів розроблення стратегій, стратегічних планів, проектів і програм; створення системи стратегічного менеджменту та забезпечення її функціонування в динамічному бізнес-середовищі.

Основні завдання навчальної дисципліни: забезпечення науково-методологічного підґрунтя опанування основних інструментів формування стратегій в менеджменті, вивчення сучасних концепцій стратегічного менеджменту підприємства, методів аналізу та прогнозування розвитку зовнішнього і внутрішнього середовища, принципів формування цілей організації, моделей і методів розроблення системи стратегій з урахуванням обраної політики ведення бізнесу, аналіз систем стратегічного управління організаціями.

Компетентності

загальні:

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

фахові (спеціальні):

ФК 2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

ФК 4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації.

ФК 9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.

ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.

ПРН 5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.

ПРН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.

ПРН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

Методи навчання:

- за джерелом знань: словесні методи (МН 1): лекція; наочні методи (МН 2) демонстрування; практичні методи (МН 3): практичні роботи, ситуаційні вправи;

- за логікою: дедуктивний (НМЛ 2), синтетичний (НМЛ 5), узагальнення (НМЛ 7);

- за мисленням: евристичний (НММ 4);

- за ступенем керівництва: робота під керівництвом викладача (МНСР 2);

- методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: метод формування пізнавальних інтересів (МСМ 1): створення ситуації інтересу; метод стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (МСМ 2): заохочення, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження;

- інноваційні: інтерактивний метод (МНІ 3): тренінгові заняття, мозковий штурм.

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Концептуальні засади стратегічного менеджменту

Переваги стратегічного підходу до управління. Фактори, що впливають на зростання ролі стратегічного менеджменту.

Складові системи стратегічного управління. Базисні елементами стратегічного менеджменту: корпоративна місія і корпоративні цілі. Філософія функціонування підприємства.

Тема 2. Рівні стратегічних рішень та типологія стратегій підприємства.

Класифікація стратегій організації. Способи розробки стратегій. Головний стратегічний підхід. Підхід «делегування повноважень». Спільний (колабораціоністський) підхід. Ініціативний підхід.

Базові корпоративні стратегії. Стратегії диверсифікованого росту. Стратегії інтегрованого росту. Вибір та оцінка обраної стратегії.

Тема 3. Етапи стратегічного управління та особливості формування стратегії менеджменту.

Ланцюг цінностей як інструмент стратегічного аналізу. Показники конкурентної сили. Показники конкурентної слабкості. Види конкурентних стратегій.

Позиції підприємств в конкурентному середовищі. Позиція лідера на ринку. Позиція виклику, що кидається ринковому оточенню. Позиція послідовника. Позиція знаючого своє належне місце на ринку.

Тема 4. Стратегічний аналіз зовнішнього середовища.

Діагностика зовнішнього середовища непрямого і безпосереднього впливу на підприємства.

Оцінка конкурентного середовища в галузі. Аналіз привабливості галузі та визначення її перспектив розвитку.

Тема 5. Стратегічний потенціал та формування конкурентних переваг.

Концептуальні основи діагностики. Методи та засоби діагностики. Правила декомпозиції при функціонально-цільовому аналізі. Декомпозиція з позиції об'єкта управління. Діагностика стратегічних ресурсів підприємства.

Основні поняття конкурентоспроможності підприємств. Визначення конкурентоспроможності методом, заснованим на теорії ефективної конкуренції. Оцінка конкурентоспроможності підприємств на основі визначення конкурентоспроможності товару. Оцінка конкурентної позиції підприємств методом конкурентних переваг.

Тема 6. Портфельні стратегії та управління стратегічною позицією.

Стратегії для конкуренції в нових галузях. Стратегії для конкуренції в галузях, які знаходяться на стадії зрілості. Стратегії для конкуренції в галузях, які знаходяться в стані спаду. Помилки при виборі стратегії. Стратегії для конкуренції на міжнародних ринках. Види міжнародних стратегій.

Тема 7. Генерування стратегій та умови їх реалізації.

Організаційне забезпечення стратегічного управління. Інформаційне забезпечення стратегічного управління. Повністю розвинута функціональна ОСУ. Психологічне забезпечення процесів стратегічного управління та формування стратегічної поведінки персоналу.

Розробка стратегії розвитку загального управління. Розробка маркетингової стратегії. Розробка стратегії наукових досліджень та розробок. Розробка виробничої стратегії. Розробка стратегії фінансування. Інформаційне забезпечення системи стратегічного планування

Тема 8. Стратегічний контроль в процесі стратегічних перетворень.

Роль та значення стадії реалізації в процесі стратегічного управління. Завдання керівництва в процесі реалізації стратегії. Розподіл ресурсів і фокусування на стратегічних задачах. Фінансове планування і бюджетування в процесі реалізації стратегічного набору. Корпоративна культура і її роль у реалізації Стратегічне лідерство і подолання опору змінам. Контроль реалізації стратегії.

5. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
Тема 1. Концептуальні засади стратегічного менеджменту	10	2	–	8	8	–	–	8
Тема 2. Рівні стратегічних рішень та типологія стратегій підприємства	14	4	2	8	10	2	–	8
Тема 3. Етапи стратегічного управління та особливості формування стратегії менеджменту	14	2	2	10	14	2	2	10
Тема 4. Стратегічний аналіз зовнішнього середовища	12	2	2	8	10	2	–	8
Тема 5. Стратегічний потенціал та формування конкурентних переваг	13	2	2	9	9	–	–	9
Тема 6. Портфельні стратегії та управління стратегічною позицією	14	4	2	8	10	2	–	8
Тема 7. Генерування стратегій та умови їх реалізації	14	2	2	10	12	–	2	10
Тема 8. Стратегічний контроль в процесі стратегічних перетворень	14	4	2	8	10	2	–	8
Індивідуальне завдання (контрольна робота)	–	–	–	–	22	–	–	22
Усього годин	105	22	14	69	105	10	4	91

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Концептуальні засади стратегічного менеджменту	–	–
2	Тема 2. Рівні стратегічних рішень та типологія стратегій підприємства	2	–
3	Тема 3. Етапи стратегічного управління та особливості формування стратегії менеджменту	2	2
4	Тема 4. Стратегічний аналіз зовнішнього середовища	2	–
5	Тема 5. Стратегічний потенціал та формування конкурентних переваг	2	–
6	Тема 6. Портфельні стратегії та управління стратегічною позицією	2	–
7	Тема 7. Генерування стратегій та умови їх реалізації	2	2
8	Тема 8. Стратегічний контроль в процесі стратегічних перетворень	2	–
	Разом	14	4

7. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Концептуальні засади стратегічного менеджменту	8	8
2	Тема 2. Рівні стратегічних рішень та типологія стратегій підприємства	8	8
3	Тема 3. Етапи стратегічного управління та особливості формування стратегії менеджменту	10	10
4	Тема 4. Стратегічний аналіз зовнішнього середовища	8	8
5	Тема 5. Стратегічний потенціал та формування конкурентних переваг	9	9
6	Тема 6. Портфельні стратегії та управління стратегічною позицією	8	8
7	Тема 7. Генерування стратегій та умови їх реалізації	10	10
8	Тема 8. Стратегічний контроль в процесі стратегічних перетворень	8	8
	Індивідуальне завдання (контрольна робота)	-	22
	Разом	69	91

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувача вищої освіти направлена на закріплення теоретичного матеріалу та практичних навичок. Реалізація цього напрямку роботи передбачається шляхом виконання індивідуалізованого навчального завдання, яке виконується самостійно здобувачем вищої освіти в позааудиторний час у вигляді контрольної роботи для здобувачів заочної форми навчання.

9. Оцінювання результатів навчання

Денна форма навчання

Програмні результати навчання	Форми оцінювання
ПРН 1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах	виконання завдань на практичних заняттях; виконання тестових завдань; виконання завдань самостійної роботи; екзамен
ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення	виконання завдань на практичних заняттях; виконання тестових завдань; виконання завдань самостійної роботи; екзамен
ПРН 5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.	виконання завдань на практичних заняттях; виконання тестових завдань; виконання завдань самостійної роботи; екзамен
ПРН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність	виконання завдань на практичних заняттях; виконання тестових завдань; виконання завдань самостійної роботи; екзамен
ПРН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу)	виконання завдань на практичних заняттях; виконання тестових завдань; виконання завдань самостійної роботи; екзамен

Заочна форма навчання

Програмні результати навчання	Форми оцінювання
ПРН 1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах	робота на лекціях; виконання завдань на практичних заняттях; самостійна робота (контрольна робота); екзамен
ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення	робота на лекціях; виконання завдань на практичних заняттях; самостійна робота (контрольна робота); екзамен
ПРН 5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.	робота на лекціях; виконання завдань на практичних заняттях; самостійна робота (контрольна робота); екзамен
ПРН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність	робота на лекціях; виконання завдань на практичних заняттях самостійна робота (контрольна робота); екзамен
ПРН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу)	робота на лекціях; виконання завдань на практичних заняттях самостійна робота (контрольна робота); екзамен

Забезпечення тематикою дисципліни успішного опанування програмних результатів навчання для здобувачів вищої освіти

Назви тем	Програмні результати навчання					Разом
	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 13	
Тема 1. Концептуальні засади стратегічного менеджменту		+		+	+	3
Тема 2. Рівні стратегічних рішень та типологія стратегій підприємства	+	+	+	+	+	5
Тема 3. Етапи стратегічного управління та особливості формування стратегії менеджменту	+	+	+	+	+	5
Тема 4. Стратегічний аналіз зовнішнього середовища	+	+		+	+	4
Тема 5. Стратегічний потенціал та формування конкурентних переваг	+	+	+	+	+	5
Тема 6. Портфельні стратегії та управління стратегічною позицією	+	+	+	+	+	5
Тема 7. Генерування стратегій та умови їх реалізації	+	+	+	+	+	5
Тема 8. Стратегічний контроль в процесі стратегічних перетворень	+	+	+	+	+	5
Разом	7	8	6	8	8	37
максимальний відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	18	22	16	22	22	100
мінімальний відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	11	13	10	13	13	60

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання.

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Пороговий рівень оцінок, балів	
		максимальний	мінімальний
ПРН 1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах	18	18	11
ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення	22	22	13
ПРН 5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.	16	16	10
ПРН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність	22	22	13
ПРН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу)	22	22	13
Разом	100	100	60

Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.

10. Форми оцінювання результатів навчання

Денна форма навчання

Програмні результати навчання	Форма оцінювання								Разом	
	виконання завдань на практичних заняттях		виконання завдань самостійної роботи		виконання тестових завдань		екзамен			
	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів
ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень.	3	5	3	6	3	4	2	3	11	18
ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації	4	7	4	7	3	4	2	4	13	22
ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.	3	5	3	5	2	3	2	3	10	16
ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера	4	7	4	6	2	4	3	5	13	22
ПРН 18. Демонструвати навички стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику; ідентифікувати ризику	4	6	4	6	2	5	3	5	13	22
Разом	18	30	18	30	12	20	12	20	60	100

Заочна форма навчання

Програмні результати навчання	Форма оцінювання								Разом	
	робота на лекціях		виконання завдань на практичних заняттях		самостійна робота (контрольна робота)		екзамен			
	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів
ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень.	1	2	3	6	5	7	2	3	11	18
ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації	1	2	4	7	6	9	2	4	13	22
ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.	1	2	3	5	4	6	2	3	10	16
ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера	1	2	4	6	5	9	3	5	13	22
ПРН 18. Демонструвати навички стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику; ідентифікувати ризику	2	2	4	6	4	9	3	5	13	22
Разом	6	10	18	30	24	40	12	20	60	100

10. Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назва теми	Види навчальної роботи здобувача				Разом
	виконання завдань на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	розв'язування тестів	екзамен	
Тема 1. Концептуальні засади стратегічного менеджменту	3	3	2		8
Тема 2. Рівні стратегічних рішень та типологія стратегій підприємства	4	4	3		11
Тема 3. Етапи стратегічного управління та особливості формування стратегії менеджменту	4	4	3		11
Тема 4. Стратегічний аналіз зовнішнього середовища	3	3	2		8
Тема 5. Стратегічний потенціал та формування конкурентних переваг	4	4	2		10
Тема 6. Портфельні стратегії та управління стратегічною позицією	4	4	2		10
Тема 7. Генерування стратегій та умови їх реалізації	4	4	3		11
Тема 8. Стратегічний контроль в процесі стратегічних перетворень	4	4	3		11
Екзамен				20	20
Разом	30	30	20	20	100

Заочна форма навчання

Назва теми	Види навчальної роботи здобувача				Разом
	робота на лекціях	виконання завдань на практичних заняттях	самостійна робота (контрольна робота)	екзамен	
Тема 1. Концептуальні засади стратегічного менеджменту	–	–			–*
Тема 2. Рівні стратегічних рішень та типологія стратегій підприємства	2	–			2
Тема 3. Етапи стратегічного управління та особливості формування стратегії менеджменту	2	15			17
Тема 4. Стратегічний аналіз зовнішнього середовища	2	–			2
Тема 5. Стратегічний потенціал та формування конкурентних переваг	–	–			–*
Тема 6. Портфельні стратегії та управління стратегічною позицією	2	–			2
Тема 7. Генерування стратегій та умови їх реалізації	–	15			15
Тема 8. Стратегічний контроль в процесі стратегічних перетворень	2	–			2
Контрольна робота			40		40
Екзамен				20	20
Разом	10	30	40	20	100

* – ПРН оцінюється на екзамені

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

- розв'язування тестів (4-6 тестових завдань з кожної теми по 0,5 балів за вірну відповідь):

3 балів – здобувач вищої освіти продемонстрував на високому рівні навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень, стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику, описував зміст функціональних сфер діяльності організації, виявив навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень, виконував дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера; вміння визначати можливості та планувати особистісний та професійний розвиток, при цьому не допустив жодної помилки;

2 бали – здобувач вищої освіти продемонстрував на середньому рівні навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень, стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику, описував зміст функціональних сфер діяльності організації, виявив навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень, виконував дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера; вміння визначати можливості та планувати особистісний та професійний розвиток, при цьому допустив 2 помилки;

1 бал – здобувач вищої освіти продемонстрував на низькому рівні навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень, стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику, описував зміст функціональних сфер діяльності організації, виявив навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень, виконував дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера; вміння визначати можливості та планувати особистісний та професійний розвиток, при цьому допустив 5 помилок;

0 балів – здобувач вищої освіти продемонстрував відсутність володіння навичками виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень, стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику, описував зміст функціональних сфер діяльності організації, виявив навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень, виконував дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера; вміння визначати можливості та планувати особистісний та професійний розвиток, при цьому допустив 6 помилок;

- виконання вправ, вирішення ситуацій, тренінгових завдань на практичних заняттях:

1 бал – здобувач вищої освіти продемонстрував на низькому рівні навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень, стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику, описував зміст функціональних сфер діяльності організації, виявив навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень, виконував дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера; проявив пасивне слухання матеріалу обговорення практичних завдань;

2 бали – здобувач вищої освіти продемонстрував на задовільному рівні навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень, стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику, описував зміст функціональних сфер діяльності організації, виявив навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень, виконував дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера; на занятті продемонстрував пасивне слухання матеріалу обговорення практичних завдань та виконання одного практичного завдання;

3 бали – здобувач вищої освіти продемонстрував на достатньому рівні навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень, стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику, описував зміст функціональних сфер діяльності організації, виявив навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень, виконував дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера; проявляв високу активність на занятті, виконав всі практичні завдання, презентував результати;

4 балів – здобувач вищої освіти продемонстрував на високому рівні навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень, стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику, описував зміст функціональних сфер діяльності організації, виявив навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень, виконував дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера; виявив високу активність на занятті, виконав всі практичні завдання, презентував результати, доповнював навчальний матеріал власними дослідженнями (додатковою інформацією, цікавими фактами, новими методами, інструментами тощо);

- виконання завдань самостійної роботи:

1 – здобувач вищої освіти продемонстрував на низькому рівні навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень, стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику, описував зміст функціональних сфер діяльності організації, виявив навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень, виконував дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера; вміння визначати можливості та планувати особистісний та професійний розвиток; завдання лише розпочате (40 % виконання);

2 бали – здобувач вищої освіти продемонстрував на задовільному рівні навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень, стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику, описував зміст функціональних сфер діяльності організації, виявив навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень, виконував дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера; виконання завдань на 80 %, є недоліки (оформлення, зміст);

3 бали – здобувач вищої освіти продемонстрував на середньому рівні навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень, стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику,

описував зміст функціональних сфер діяльності організації, виявив навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень, виконував дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера; завдання виконано повністю, зауваження за змістом відсутні, але є деякі недоліки в оформленні;

4 балів – здобувач вищої освіти продемонстрував на високому рівні навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень, стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику, описував зміст функціональних сфер діяльності організації, виявив навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень, виконував дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера; завдання виконано повністю, зауваження відсутні; креативна презентація результатів самостійної роботи;

Поточний контроль успішності студентів заочної форми навчання здійснюється за видами навчальної роботи:

- робота на лекціях: 0 – балів відсутність на лекції; 1 бал – недостатня активність в освоєнні матеріалу; 2,0 – активна робота на лекції;

- виконання завдань на практичних заняттях:

1-3 бали – слабка активність на занятті, відсутність самостійного опрацювання матеріалу практичного заняття здобувач вищої освіти продемонстрував слабкі навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень, стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику, слабо описував зміст функціональних сфер діяльності організації, недостатньо виявив навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень, слабо виконував дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера;

4-7 бали – середня активність, самостійне виконання (участь у виконанні) одного з практичних завдань, здобувач вищої освіти продемонстрував навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень, стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику, описував зміст функціональних сфер діяльності організації, виявив навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень, виконував дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера;

8-11 бали – висока активність на занятті виконання всіх практичних завдань, вміє самостійно викласти зміст основних питань теми, здобувач вищої освіти продемонстрував достатні навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень, стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику, описував зміст функціональних сфер діяльності організації, виявив задовільні навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень, виконував дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера;

12-14 бали – висока активність на занятті виконання всіх практичних завдань, вміє самостійно викласти зміст всіх питань теми, здобувач вищої освіти продемонстрував достатні навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень, стратегічного та інноваційного управління в умовах

невизначеності та ризику, описував зміст функціональних сфер діяльності організації, виявив навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень, виконував дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера;

15 балів – висока активність на занятті виконання всіх практичних завдань, вміє вільно та самостійно викласти зміст всіх питань теми, наводить додаткову інформацію з теми, здобувач вищої освіти продемонстрував високі навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень, стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику, описував зміст функціональних сфер діяльності організації, виявив навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень, виконував дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера;

- виконання завдань самостійної роботи:

для студентів заочної форми навчання при максимальній кількості балів 40 балів

а) по 10 балів за кожне з 3 завдань:

10-9 балів – в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає через письмові відповіді, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, немає (має незначні недоліки) недоліків щодо оформлення, здобувач вищої освіти продемонстрував високі навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень, стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику, описував зміст функціональних сфер діяльності організації, виявив навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень, виконував дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера;

8-6 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає у письмових відповідях, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Оформлення в цілому відповідає вимогам, здобувач вищої освіти продемонстрував достатні навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень, стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику, описував зміст функціональних сфер діяльності організації, виявив навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень, виконував дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера;

5-3 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його у письмових відповідях, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, є суттєві недоліки в оформленні, здобувач вищої освіти продемонстрував слабкі навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень, стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику, описував зміст

функціональних сфер діяльності організації, виявив навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень, виконував дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера;

2-1 бали – частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми у письмових відповідях, допускаючи при цьому суттєві помилки. Недотримані правила оформлення, здобувач вищої освіти продемонстрував недостатні навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень, стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику, описував зміст функціональних сфер діяльності організації, виявив навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень, виконував дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

- 0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Недотримані правила оформлення. Або питання відсутнє.

Форма проведення підсумкового контролю згідно робочого та навчального плану – екзамен.

Екзамен включає виконання теоретичних (2 питання) та тестових завдань

Оцінювання тестового завдання

Рівень опанування ПРН відповідної навчальної програми	Кількість правильних відповідей на тестові завдання	Кількість балів
Високий	90-100	10
Достатній	82-89	9-8
Середній	74-81	7-6
Задовільний	65-73	5-4
Низький	60-64	3-2
Незадовільний	0-59	1-0

Критерії та шкала оцінювання теоретичних завдань екзамену для здобувачів вищої освіти

Рівень опанування ПРН відповідної навчальної програми	Критерій оцінювання	Кількість балів
Високий	Здобувач вищої освіти виявив високий рівень опанування ПРН. Питання розкриті у повному обсязі. Відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і самостійне бачення, зроблені аргументовані висновки. Здобувач вищої освіти розуміє та демонструє здатність враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти під час формування технічних завдань та рішень	5
Достатній	Здобувач вищої освіти виявив достатній рівень опанування ПРН. У цілому вірно викладена сутність питань, але без наведення прикладів. Здобувач вищої освіти може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. Здобувач вищої освіти на достатньому рівні розуміє та демонструє здатність враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти під час формування технічних завдань та рішень	4
Середній	Здобувач вищої освіти виявив середній рівень опанування ПРН. У відповіді відтворюються основні положення навчального матеріалу, але при цьому допущені несуттєві помилки та неточності, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу. Здобувач вищої освіти на середньому рівні розуміє та демонструє здатність враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти під час формування технічних завдань та рішень	3
Задовільний	Здобувач вищої освіти виявив задовільний рівень опанування ПРН. У відповіді відтворюються основні положення навчального матеріалу, але спостерігаються значні помилки. Здобувач вищої освіти орієнтується у сутності, змісті питань. Потребує коригування здатність враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти під час формування технічних завдань та рішень	2
Низький	Здобувач вищої освіти виявив низький рівень опанування ПРН, відповідає на рівні елементарного відтворення окремих фактів, фрагментів навчального матеріалу; допускає грубі помилки у відповіді, відсутнє розуміння основної суті питань. У відповіді бракує необхідних доказів та аргументів. Зроблені висновки є помилковими. Потребує суттєвого коригування здатність враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти під час формування технічних завдань та рішень	1
Незадовільний	Здобувач вищої освіти виявив незадовільний рівень опанування ПРН; зовсім не відповідає на поставлене питання або відповідає неправильно, з великою кількістю помилок, які унеможливають позитивну оцінку. Здобувач вищої освіти фактично не володіє здатністю враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти під час формування технічних завдань та рішень	0

11. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Ансофф И. Стратегический менеджмент. Классическое издание. Санкт-Петербург : Питер, 2009. 344 с.
2. Гевлич Л.Л. Стратегічна діагностика підприємства: монографія. Донецьк: Юго-Восток, 2007. 199 с.
3. Гордієнко П. Л. Стратегічний аналіз: навч. посіб. К.: Алерта, 2006. 404 с.
4. Козак Л. В. Формування стратегій позиціонування продукції аграрних підприємств на вітчизняному та світовому ринках. Острог: Вид-во Нац. університету «Острозька академія», 2015. 494 с.
5. Малярець Л. М., Штереверя А. В. Збалансована система показників в оцінці діяльності підприємства: монографія. Х. : Вид. ХНЕУ, 2008. 80 с.
6. Маркіна І.А., Федірець О.В., Корнієнко В.С. Стратегічні напрями управління розвитком маркетингової діяльності сільськогосподарських підприємств. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Економіка і менеджмент». 2019. №4 (82). С. 101–106.
7. Подольчак Н. Ю. Стратегічний менеджмент: навч. посіб. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2013. 400 с.
8. Портер Майкл Е. Стратегія конкуренції. К.: Основи, 1998. 390 с.
9. Стельмащук А. М., Стратегічний пріоритет розвитку аграрного сектора економіки. *Агроінком*. 2015. № 7. С. 23-27.
10. Стратегічне управління: навч. посіб.: для студентів усіх форм навчання напряму 073 «Менеджмент» / О. Б. Гевко, Н. М. Шведа. Тернопіль ФОП Паляниця В. А., 2017. 152 с.
11. Стратегічні напрями розвитку сільського господарства України на період до 2030 року / за ред. Ю. О. Лупенка, В. Я. Месель-Веселяка. К.: ННЦ «ІАЕ», 2020. 182 с.
12. Томпсон А. А., Стрикленд А.Дж. Стратегический менеджмент. Искусство разработки и реализации стратегии: учеб. для вузов. М. : Банки и биржи, ЮНИТИ, 1998. – 576 с
13. Федірець О. В. Оцінювання організаційної ефективності в процесі стратегічного управління. Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. Вип. 1 (10). Полтава : ПДАА. 2015. С. 287-295.
14. Федірець О.В. Механізм та етапи формування стратегії підвищення результативності діяльності підприємства. Економічний розвиток: теорія, методологія, управління матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції. Nemoros s.r.o., Prague, 2019. С. 109-115.
15. Федірець О. В. Роль та значення стадії реалізації стратегії в процесі стратегічного управління. *Науково-практична конференція професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії. за підсумками науково-дослідної роботи в 2019 році Полтава, ПДАА, 2020. С.84-85.*
16. Федірець О.В., Безручко Ю.О., Шихалієва А.Т. Оцінювання стану стратегічного управління підприємств. Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. Полтава: ПДАА, 2015. № 1 (8). Т. 1. С. 310-315.
17. Федірець О.В., Карюк О.М., Михалкова Н.В. Механізм реалізації стратегічних рішень у аграрних підприємствах. Економічний форум. Луцьк:

ЛНТУ, 2018. № 1 С. 239–244.

18. Федірець О.В., Руденко О.Д., Дейнека А.В. Формування стратегії аграрних підприємств. Економічні студії. Львів, 2020. № 3 (29). С. 102–107.

19. Федірець О.В., Назаренко О.О., Диннік В.В. Формування оптимальної виробничої стратегії аграрного підприємства. *Приазовський економічний вісник*. Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2020. № 5 (22) С. 110–116.

20. Федірець О.В., Даценко О.В., Кекало Є.О. Стратегічні аспекти управління матеріально-технічними ресурсами підприємства. Економічний простір. Дніпро, 2021. № 166. С. 69–73.

21. Шершньова З.Є., Оборська С.В. Стратегічне управління. К.: КНЕУ, 1999. 384 с.

22. Agricultural, forestry and fishery statistics. Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2020. 230 p.

23. Fedirets O. Management of the development of agricultural resources use. Security management of the XXI century : national and geopolitical aspects : collective monograph in edition I. Markina (issue 2). Prague. Nemoros s.r.o. 2020. Czech Republic. P. 297-303.

24. Fedirets O., Voronko-Nevidnycha T., Korduban M. Formation of the optimal production strategy of an agricultural enterprise *Management of the 21st century: globalization challenges*. collective monograph in edition I. Markina (issue 3). Prague, Nemoros s.r.o. 2020. P. 200–207.

25. Miller C., Ono T., Petruljeskov M. Agricultural investment funds for development. Descriptive analysis and lessons learned from fund management, performance and private-public collaboration. Fao. Rome, Italy. 2018. 137 p.

Допоміжні

1. Бурденюк Т. Г. Стратегічний аналіз критеріїв конкурентоспроможності підприємств. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2015. № 1 (28). С. 39-50.

2. Вагнер І. Роль стратегічного аналізу у виборі та розробці стратегії управління підприємством. *Економічний аналіз*. 2014. № 8. С. 98-104.

3. Головня Ю. І. Організація стратегічного управління на підприємствах по переробленню сільськогосподарської продукції. *Агросвіт*. 2014. № 6. С. 32–36.

4. Козак Л. В. Концептуальні підходи до формування стратегій сільськогосподарських підприємств. *Економіка АПК*. 2011. № 9. С. 110-116.

5. Лопатюк Ю.М., Тодорюк С.І. Детермінанти сталого розвитку аграрних підприємств: монографія. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2015. 220 с.

6. Мармуль Л.О., Петренко В.С. Стратегічне позиціонування підприємств з іноземними інвестиціями в аграрній сфері економіки. Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. 2017. № 4(40). С. 43-48.

7. Пасічник В.Г. Акілін О.В. Планування діяльності підприємства: навч. посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 256 с.

8. Плоткін Я. Д., Пащенко І. Н. Виробничий менеджмент: навч. посіб. Львів: Держ. ун-т «Львівська політехніка», 2015. 528 с.
9. Стивенсон В. Дж. Управление производством/ [пер. с англ.] – М.: Лаборатория Базовых Знаний, БИНОМ, 1998. 928 с.
10. Стратегічні напрями інституційного забезпечення розвитку аграрного сектору в Україні / Собкевич О.В. та ін. Київ: НІСД, 2014. 45 с.
11. Федірець О.В. Формування механізму управління розвитком підприємств агропродовольчої сфери. Український журнал прикладної економіки. 2021. Том 6. № 1. С. 322–329.
12. Федірець О.В., Даценко О.В., Кекало Є.О. Стратегічні аспекти управління матеріально-технічними ресурсами підприємства. Економічний простір. Дніпро, 2021. № 166. С. 69-73.
13. Федірець О.В., Касян А.О. Розробка стратегії розвитку як ключовий елемент стратегічного управління в аграрних підприємствах. Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. Вип. 1(6) Т.3. Полтава: ПДАА, 2013. С. 312-318.
14. Boyne G.A., Meier K.J. Environmental Turbulence, Organizational Stability, and Public Service Performance. Administration & Society. 2009. January. Vol. 40. № 8. P. 799-824.
15. Fedirets O., Ostashova V., Sazonova T. Assessments of business activity and efficiency of the enterprise in the system of economic security. Security management of the XXI century : national and geopolitical aspects : collective monograph in edition I. Markina (issue 3). Prague. Nemoros s.r.o. 2021. Czech Republic. P. 183-190.

Інформаційні ресурси

1. www.nbuv.gov.ua/ (Бібліотека ім. В.І. Вернадського)
2. <http://korolenko.kharkov.com/> (Бібліотека ім. В.Г. Короленко)
3. <http://lib.meta.ua/> (Електронна бібліотека)
4. www.lib.ua-ru.net/ (Студентська електронна бібліотека)
5. <http://zakon3.rada.gov.ua/> (Нормативно-правова база України)
6. www.ukrstat.gov.ua/ (Державна служба статистики України)
7. www.iteam.ru/publications/strategy
10. www.unep.ch/ (Програма ООН з питань захисту довкілля – United Nations Environment Program)
11. www.rada.kiev.ua (сайт Верховної Ради України)
12. www.eea.europa.eu/ (ЕЕА – European Environment Agency)